

- שעת כדור הארץ
- חדשות הסביבה
- סביבה במשפט
- צרכנות ירוקה
- המגזין הירוק

המורה, לא הכנתי קומפוסט - ללמוד בבי"ס ירוק

הם נאלצו לוותר על אוטובוס ההסעה לטובת צעידות בוקר, בקיץ הם אוגרים מי מזגנים ובחורף מי מרזבים, וכשהם מתבקשים לזרוק את המסטיק הם ניצבים מול שורה מבלבלת של פחים שונים - אלפי ילדים במדינת ישראל לומדים ב-150 בתי ספר שמוגדרים "ירוקים". מה זה בדיוק אומר? בדקנו

תומר פרת

פורסם: 08:54, 02.12.11

שבע וחצי בבוקר ביישוב אפרת. אוטובוס תלמידים נוסע לאיטו בין הרחובות, פולט ענני עשן ואוסף תלמידים הממתינים לו בתחנות. במקביל אליו, מתקדם ברחובות אוטובוס אנושי, שמורכב מתלמידים שבחרו לצעוד ברגל לכיתה. בעוד שהתלמידים הנוסעים נראים מכונסים ועייפים, החבורה הצועדת שמכונה ביישוב בשם "אוטובוס צועד", צוהלת ושמחה.

לימודים "ירוקים":

- [חוזרים לבית ספר עם מוצרים ממוחזרים ו"ירוקים"](#)
- [כל הסטודנטים חייבים ללמוד איכות סביבה. דעה](#)
- [מדעי הדשא: הירוק צובע את הקמפוסים בישראל](#)
- [המירוץ הירוק של האוניברסיטאות היוקרתיות בעולם](#)

האוטובוס הצועד הוא רק אחד משפע הרעיונות למימוש הרעיון הירוק בבתי הספר בישראל. ההיגיון מאחוריו הוא להתרגל לכך, שאפשר וכדאי ללכת ברגל למרחקים קצרים - כך גם חוסכים זיהום אוויר וגם מרוויחים כושר גופני. הורים ומתנדבים מלווים את הילדים הצועדים בדרכם לבל ייפגעו, וכך הם גומאים לפעמים עד שני קילומטרים.

הדמייה של בי"ס ירוק צילום: באדיבות אליקים

אדריכלים

"האוטובוס הצועד" בפעולה (צילום: גרשון אלינסון)

הריטואל הזה חוזר על עצמו מידי יום רביעי ברחובות היישוב וברחובות של ערים נוספות בישראל, קרית אונו למשל. המסעון הזה הוא אחת מהסיבות ששכנעו את שופטי המועצה לארץ ישראל יפה, להעניק לאחרונה למערכת החינוך של אפרת אות הצטיינות בתחום האקולוגיה בשם "כוכב הזהב".

בית ספר ירוק - מה זה בכלל?

כ-150 בתי ספר ירוקים מוסמכים בישראל מטעם המשרד להגנת הסביבה. המונח **בית ספר ירוק** מבטא עיסוק בשמירת הסביבה, מיחזור חומרים ומניעת זיהום, לצד תכנית הלימודים הרשמית.

בית ספר ירוק הוא גם כזה שהבניין בו הוא שוכן נבנה על פי עקרונות אדריכליים שמאפשרים לחסוך אנרגיה ועושים שימוש מושכל בטבע לרווחת השוהים בתוכם. כך למשל, מיקום החלונות בצורה שמאפשרת לנצל את אור השמש באופן מיטבי וכך לשמור על טמפרטורה אופטימאלית בתוך הכיתות. בית הספר ירוק אולטימטיבי משלב את שני האלמנטים יחדיו; עיסוק ירוק בתוך מבנה ירוק.

בנוסף, נדרשת מהמוסד מעורבות קהילתית שכוללת פרויקט עשייה מתמשכת למען הקהילה במטרה להגביר מודעות ולהביא לשינוי התנהגותי בציבור הקרוב לבית הספר. כך למשל, הסברה על חשיבות הפחתת השימוש בשקיות ניילון, או טיפוח אזורים מוזנחים באזור המגורים באמצעות גיוס תושבי האזור והרשות המקומית למשימה.

המשרד להגנת הסביבה בוחר מידי שנה את מוסדות החינוך שהצטיינו בתחום. השנה זכו בתואר במקום ראשון - בית הספר נטעים ברמת גן, במקום השני - בית הספר היסודי בבני עטרות וחטיבת הבינים רוגזין קרית אתא ובמקום השלישי - בית הספר הדסים צור הדסה ובית הספר רביבים בחולון.

בבית הספר רוגזין הגדילו לעשות וזמו פרויקט בהשתתפות התלמידים בשם "פארק תעשייה ידידותי לסביבה בקרית אתא ובמפרץ חיפה". התלמידים, שעסקו בסוגיות אקולוגיות, זכו לליווי מקצועי של עמותת קשרי תעשייה - קהילה ואנשי המשרד להגנת הסביבה.

קומפוסט משרדי הסנדוויץ'

כדי לקבל את התואר "ירוק" מהמשרד להגנת הסביבה, לא די בהתמחות מול

צדיק אליקים

מעצבים את הבית?

בניין דיור

לחיפוש בעלי מקצוע לחצו כאן

בחר קטגוריה

קישורים ממומנים

יחידות קרקע

אחרונות במדבר

פרוייקט עיר הימים על הים בחדרה.

זכות בנייה לדירת 5

חד' ב- 180,000!

www.sabio.co.il / עיר_ימים

נדלן השקעות

נכסים למכירה והשכרה

ביפו

בלעדי למשרד!

www.nadlan-investments.com

נדל"ן מניב בארה"ב

השקעה בנכס, מ-

\$30,000 ישירות

מהבנק

משופץ ומושכר תשואה

נטו מ-10% ומעלה

bristolrealestateusa.com

10% עד 14% תשואה

בשנה

נו הקבל את הוטא ירוק מהמשרד להגנת הסביבה, לא יבדוק ממנו חלון שמש אקולוגי. הליך ההסמכה, שפותח על ידי צוות היגוי משותף למשרד החינוך ולחברה להגנת הטבע, מחייב את המוסד להנהיג נוהל מיחזור של לפחות שלושה חומרים מההיצע הבא: בקבוקים לפי חוק הפיקדון, נייר, סוללות, מכלי משקה גדולים, פסולת אורגנית או פסולת אלקטרונית דוגמת מחשבים ישנים או מיכלי דיו של מדפסות.

משום כך, מיכלי פסולת למיחזור הם מחזה מוכר בבתי-ספר ירוקים. התלמידים נדרשים להפרידה לרטובה ויבשה, או להכניס למיכלים ייעודיים לבטריות, פחיות, רכיבי אלקטרוניקה ובקבוקים כמובן.

כמות הבקבוקים הנאספת ושמוחזר עליה הפיקדון מצטברת לעיתים לסכום כספי ניכר, שמשמש לציוד נוסף בבית-הספר. בשנה שעברה נרשמה עליה של 17% בכמות מיכלי המשקה שנאספו במוסדות חינוך, ובשנת הלימודים האחרונה נאספו מעל [לשלושה מיליון מיכלים](#), תמורתם קיבלו המוסדות מעל ל-900 אלף שקל דמי פיקדון.

הדמייה של ב"ס ירוק. אפילו הגגות אקולוגיים (צילום: באדיבות אליקים אדריכלים)

בשטחי בתי הספר הירוקים מוצבים גם מיכלים לייצור קומפוסט לצורך דישון הגינות. באופן זה, ילדים שמגלים שרידים עתיקים של סנדוויצים בתיק האוכל או שקית מלאה בקליפות תפוזים יבשות, יכולים להשליך אותם אל המיכלים לייצור קומפוסט, שמזבל בהמשך את הגינה.

משאב מרכזי נוסף בו עוסקים התלמידים הירוקים הוא מים, מה שמתבטא באגירת מי מזגנים ומי מרזבים והזרמתם אל גינות וערוגות ירק. גם מים שזורמים מברזיות וקולרים, אינם מתבזבים ומופנים אל בריכות דגי זהב או אל

בריכות אגירה המשמשות להשקיה.

אפילו גג בית הספר הוא אזור שעושים בו שימוש אקולוגי. המשטח הריק והרחב, משכנם של תלמידים סוררים לצרכי מנוחה ועישון, הפך לטריטוריה של חוות סולאריות קטנות להפקת חשמל. במקרים אחרים, למשל בבית הספר "נחשון" בהוד השרון, הגג משמש כשדה לזריעת צמחי תבלין כמו רוזמרין, לוונדר ומרווה, לצד ירקות וצמחי בר ארצישראליים. גינת הגג תוכננה כך שמים לא יחלחלו דרך הגג, ושום נזק לא ייגרם למבנה.

הקשר בין סביבה לאלימות

"בניית מבנים נעשית תוך שימוש באנרגיה עצומה ומזהמת", אומר האדריכל צדיק אליקים, שותף במשרד "אליקים אדריכלים", שמתמחה בתכנון של מבנים של בתי ספר ירוקים, "כרייה", ייצור ושינוע של חומרים והרכבתם למבנים הם פעולה אנטי סביבתית והרסנית ועל האדריכלים מוטלת חובה לצמצם אותם, בין השאר באמצעות בניית מבנים ירוקים, שיפצו על הנזק".

האם יש למבנה שמתוכנן באופן "ירוק" השפעה על המוטיבציה הירוקה של התלמידים?

"אם במעשה האדריכלי הצלחנו לצמצם את הפגיעה הסביבתית למינימום וגם ליצור סביבה מחנכת המקנה ערכי סובלנות וכבוד לסביבה, אז הצלחנו. אין מקום טוב יותר לניסיונות מסוג זה מתכנון מבני חינוך".

מה נקודת המוצא בתהליך הבניה?

כודם מבטיחים אנחנו מקיימים!

הבטחה עם ערבות בנקאית ו-50% מימון ZoharHoldings.com

מחפש חכרת

מיחזור? - 144

כל חברות המיחזור באתר אחד.

הכנס עכשיו למדריך העסקים של ישראל!

www.b144.co.il

פרסם כאן

[מנהל השקעות](#)

[בבנק?](#)

קבל 4 הצעות

אטרקטיביות מבתי

השקעות מובילים

לבעלי 300,000+

עוד היום

[כשכיל אלה שאין-](#)

[להם](#)

רק שם חזקה תלחם

בגזרות הכלכליות של

ביבי

ליחצו כאן <<

[קידום אתר](#)

[DreamView](#)

חודש קידום ללא

התחייבות

למידע <<

[ארנק + פלוס](#)

" קביעת המגרש למבנה החינוך, גודלו ומיקומו. עליו להימצא בלב סביבת המגורים אותו הוא משרת, באופן לתלמידים להגיע ברגל ובאופניים, תוך שימוש מינימאלי בהסעות מכל סוג. מיקום במרכז עיר או שכונה, יוצר מוקד חברתי החיוני ליצירת זהות קהילתית קולקטיבית מגובשת, תנאי מוקדם לפיתוח נורמות התנהגותיות המכבדות את הסביבה".

בי"ס ירוק, הדמייה. ניצול מיטבי של השטח (צילום: באדיבות אליקים אדריכלים)

גודל המבנה חשוב?

"המגרש חייב להיות קטן ויעיל ככל הניתן, בפרט במדינתנו דלת הקרקע, אך גם כדי לצמצם בעבודות תשתית נרחבות, מזהמות ומיותרות. מקדם השטח הנהוג קוצב 500 מ"ר שטח מגרש לכל כיתה. זהו מקדם בזבזני הגורם ליצירת תאי שטח גדולים ומיותרים לבית הספר".

איך עושים זאת במבנה, שצריך לספק גם מרחב לשהים בו?

"המבנה צריך לעלות לגובה ולעמוד על המגרש בצורה יעילה, שאינה מותירה שטחי הפקר כמו חצרות היקפיות מכל צידי המגרש כחלק מחצר בית הספר. תכנון נכון יכול להקטין את שטחי המגרשים המוקצים לבתי הספר ב-50%, ללא פגיעה בשטח פתוח איכותי. נוספים לכך היבטים חשובים לא פחות הקשורים בתאורה טבעית, אוורור טבעי, מחזור מים, חמרי בנייה מקומיים ובעלי תו תקן ירוק".

לא פחות חשוב מטיפוח הילדים לאחריות סביבתית, בתי הספר הירוקים מטפחים גם מניעת אלימות. עמדתו

הרשמית של המשרד להגנת הסביבה גורסת, כי פיתוח הבנה לפיה "העולם הוא החדר של כולם" והאחריות למראה חצר בית הספר ורשות הרבים מוטלת על כל אחד ואחת, מביאים "ליצירת תחושת שייכות שמפחיתה את האלימות והוונדליזם". אם חצי מזה נכון, כולנו יוצאים נשכרים.

האפליקציה החדשה שחוסכת לכם זמן ומוצאת פינוקים סביבכם
[לאומי קארד](#)

[גלישה ממוקדת](#)

[אינטרנט](#)

Internet Explorer ב-9 מרוכזים יותר בכל אתר שמבקרים
[הורידו בחינם <<](#)

[המתחם החדש](#)

[בכרוב](#)

מתחם שדות - כחצי דונם 149,000 ש"ח מעל 100 משפחות כבר השקיעו חכם הצטרפו להצלחה!

ynet בסלולר
הכי פשוט ונוח

מצאנו בלוח **Win Win**

דירה חדשה רכב יד שניה

דירה בלב ירושלים קונספט מגורים צעיר